

החלטת הממונה על המשמעת

פסק דין

1. הנקבלת הינה תלמידה בחוג לקולנוע בפקולטה לאומנויות. היא הואשמה בכך שבמהלך בחינה בקורס "זרמים בולטים בקולנוע בן תקופתנו" היא יצאה מחדר הבחינה פעמיים לשירותים כאשר היא מחזיקה טלפון נייד בכיסה. בכך נטען כי עברה עבירה של הפרת הוראות המתייחסות לבחינה לפי סעיף 29.4 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח).
2. הנקבלת הודתה במעשים המיוחסים לה בכתב הקובלנה, ולכן אני מרשיע אותה על פי הודאתה לפי סעיף 29.4 לתקנון.
3. הצדדים טענו לעונש, כאשר גדר המחלוקת היתה האם ראוי לפסול את המבחן נשוא הקובלנה. הקובל הדגיש כי ההוראות היו ברורות והוראות לגבי טלפונים הן עקביות בכל הבחינות, התלמידה היתה מנוסה, והמקרה לא מצדיק סטייה מרף הענישה הרגיל במקרים בהם מתקיימת הפרת הוראות במבחן, שכדרך שגרה גוררים פסילת המבחן. בא כוח הנקבלת טען כי במקרים רגילים הסיבה לפסילת המבחן קשורה לחשד להונאה, על אף שהונאה לגופה אינה נטענת באופן מפורש. הוא הצביע על קיומן של החלטות בהן בית הדין לא פסל בחינה במקרה של הפרת הוראות; באותם מקרים, נזכר במפורש ששיקול באי-פסילת המבחן היה היעדר חשד לניסיון הונאה, והעובדה שלא נגרם נזק לטוהר הבחינה.
4. אציין כי בעיני התיאור של הסניגור אינו לגמרי מדויק. פסילת המבחן במקרים של הפרת הוראה אינה נובעת מחשד קונקרטי להונאה במקרה הנתון. הסיבה לפסילת המבחן נעוצה בפגיעה שהפרת ההוראות מסבה לטוהר המבחנים, גם אם אין במקרה הקונקרטי חשד להונאה. על כן, ההסברים של הנקבלת לפיהם רשלנותה לגבי הטלפון נבעה מעייפות לאחר לילה ללא שינה אינם מכריעים, על אף שהיו הגיוניים ואמינים מבחינת בית הדין.
5. המקרה של החזקת טלפון בעת מבחן אינו פשוט. מצד אחד, כמעט כל תלמיד מגיע לבחינה עם טלפון, והאפשרות שתלמיד ישכח להניח את הטלפון בתיק או להרחיק אותו ממנו באופן תמים היא אפשרות קיימת ולא מפתיעה בהתחשב בריבוי הבחינות והתלמידים, ומצב הלחץ שמבחנים מעוררים אצל התלמידים. מצד אחר, הניסיון להוכיח כוונה להונות בכל פעם שתלמיד יוצא לשירותים עם טלפון עלול לגרור מרדף קשה אחרי ראיות לעבירה, ולא ברור שאפשר כלל לנהל אותו ללא פגיעה משמעותית בפרטיות. במצב זה, קיים חשש שהשגת ראיות תביא לפגיעה יותר גדולה מהערך שהיא תניב למערך הבחינות.

6. בתנאים האלה, יש לדבוק בכלל ברור ופשוט להפעלה, לפיו הענישה על הפרת הוראות במקרה של סטודנט שמחזיק טלפון במהלך בחינה יכול פסילת המבחן. אפשר, כמובן, לדמיין יוצאים מן הכלל גם לכלל הזה, אך אלה יהיו מקרים חריגים נדירים. המקרה בפניי אינו בגדר חריג.

7. על כן אני גוזר את עונשה של הנקבלת כדלקמן:

א. פסילת המבחן נשוא הקובלנה, בקורס "זרמים בולטים בקולנוע בן תקופתנו".

ב. הרחקה על תנאי של סמסטר למשך שנה.

ניתן היום, _____, בהיעדר הצדדים.

יפורסם ללא שם התלמיד.

פרופ' רועי קרייטנר

הממונה על המשמעת